

LONGVA Arkitekter AS
v/Christin Johannessen
Postboks 5939 Majorstua
0308 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon

Liv Ingrid Kravdal,

Dette brevet er fra Statsforvalteren som
frem til 31.12.2020 het Fylkesmannen

Tillatelse til utlegging av flytebrygge i Hovedøya landskapsvernområde

Statsforvalteren gir tillatelse til utlegging av flytebrygge, samt fjerning av eksisterende flytebrygge, med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Det er knyttet vilkår til tillatelsen.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 09.12.2020. Det er søkt om tillatelse til fjerning og utlegging an ny flytebrygge i Hovedøya landskapsvernområde.

Figur 1: Bildet viser plassering av ny flytebrygge, samt hvilken flytebrygge som skal fjernes.

Longva Arkitekter AS søker, på vegne av Bymiljøetaten, om oppføring av ny flytebrygge med landgang og fjerning av eksisterende flytebrygger med landgang. Ny flytebrygge er for ny elektrifisert driftsbåt til Bymiljøetatens øydriftsenhet. Tiltaket omfatter en forlengelse av eksisterende brygge. Samtidig skal to flytebrygger og en landgang fjernes. Den ene flytebrygga benyttes til forlengelsen og den andre flytebrygga og landgangen skal vurderes gjenbrukt et annet sted. Fotavtrykket på det nye tiltaket er 39 m² og fotavtrykket på det som fjernes er på 54 m² slik at det totalt sett blir mindre brygger i området. Ifølge søker vil tiltaket ikke føre til en vesentlig endring av landskapets art og karakter.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Hovedøya landskapsvernområde. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Hovedøya landskapsvernområde ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 19.05.2006. Formålet med verneområdet er *«å bevare et vakkert, særegent og historisk verdifullt natur- og kulturlandskap, samt et rikt planteliv og vitenskapelig interessante geologiske forekomster som bidrar til å gi området dets karakter. Deler av området har spesiell betydning som voksested for sjeldne plantearter og -samfunn.»*

Verneforskriftens § 3 punkt 1 sier: *«Det må ikke iverksettes tiltak som vesentlig kan endre landskapets art og karakter.»* Som eksempler på dette nevnes blant annet oppføring av bygninger, anlegg og varige eller midlertidige innretninger, og påbygging eller omfattende eksteriørmessige endringer av eksisterende bygninger og anlegg.

Under *«Eventuelle unntak etter søknad»* i forskriftens § 5 punkt 4 står det at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til *«Tiltak i forbindelse med opprustning av eksisterende småbåtanlegg etter plan»*. Det er for øyeblikket ikke lagt fram en slik plan for dette området til forvaltningsmyndigheten. Denne bestemmelsen kan dermed ikke brukes. De generelle unntaksbestemmelsene i § 4 åpner for *«Drift og vedlikehold av eksisterende kommunale anlegg»*. Omsøkte tiltak innebærer en endring, og ikke kun vedlikehold, og etter vår vurdering kan derfor heller ikke denne bestemmelsen brukes i dette tilfellet.

Verneforskriften åpner ikke for at vi kan gi tillatelse til tiltaket. Statsforvalteren kan, i slike tilfeller, vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfellet.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger. Det er innhentet kunnskap fra de nasjonale databasene Naturbase og Artskart, fra forvaltnings- og skjøttsplanen for Hovedøya, rapport nr. 5638-2008 fra NIVA «Marinbiologiske undersøkelser ved Hovedøya april-2008 - Vurdering av marine naturverdier i forhold til opprydding av forurensede sedimenter», samt generell kunnskap som er tilegnet gjennom å være forvaltningsmyndighet siden området ble vernet.

Den nye flytebrygga ser ikke ut til å være i konflikt med registrerte naturtyper, men området rundt bryggene er registrert som et viktig område for flere arter av stor og særlig stor nasjonal forvaltningsinteresse, blant annet ærfugl (NT), fiskemåke (NT), hettemåke (VU) og lomvi (CR). Omtrent 25 m nordøst for bryggene ligger det en holme, og her er det registrert et funn av makrellterne i Artskart. Vi er ikke kjent med at det hekkes på holmen. I forvaltningsplanen står det imidlertid at det noen ganger har hekket måker på skjær ved restauranten i Revirhavna, men at hekkingen ofte har vært mislykket. Årsaken har trolig vært nærheten til bryggene. Vi vurderer dette som et så belastet område med mye aktivitet, at det omsøkte tiltaket ikke vil medføre vesentlig mer forstyrrelse. Arbeidene planlegges dessuten gjennomført denne vinteren før hekkesesongen. Vi ser positivt på at den nordligste brygga fjernes fordi denne ligger nærmest holmen, i tillegg til at den ligger rett i utkanten av et bløtbunnsområde. Vi mener det ikke vil være vesentlige negative konsekvenser av tiltaket, så lenge tidligere brygge fjernes. De viktigste naturverdiene innenfor verneområdet vurderes også å være knyttet til geologi, vegetasjon på land, samt natur- og kulturlandskapet jf. verneforskriftens formål.

Kunnskap om den samlede belastningen skal ligge til grunn for vurderingen. Dette innebærer at virkningene av tiltaket skal vurderes i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. Blant annet Akerselvens båtforening har nylig skiftet ut en brygge, og det forventes at også resten av bryggene i småbåthavna på sikt må vedlikeholdes eller skiftes ut. Det har blitt utført flere grave- og anleggstiltak på land innenfor verneområdet de siste årene, men vi kan ikke se at dette tiltaket vil medføre en nevneverdig økning av den samlede belastningen på naturverdiene.

Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Førre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Det vil settes vilkår til dispensasjonen, og kostnadene ved gjennomføringen av disse vilkårene må bæres av tiltakshaver. Vi anser sannsynligheten for miljøforringelse utover planlagte anleggsarbeider for å være liten. Skulle imidlertid skader oppstå er det tiltakshaver som skal stå ansvarlig for kostnadene ved retting.

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder tas i bruk. Det stilles blant annet vilkår om at tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene. Det forutsettes også at den nordligste av de to omtalte bryggene fjernes.

Vi er enige med søker i at tiltaket ikke vil føre til en vesentlig endring av landskapets art og karakter. Vi kan heller ikke se at tiltaket vil forringe viktige geologiske forekomster.

Etter vår vurdering er tiltaket ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilråene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren gir tillatelse til utlegging av flytebrygge, samt fjerning av eksisterende flytebrygge. Nødvendig motorferdsel tillates også. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Eventuell motorisert ferdsel skal skje langs eksisterende turveitraséer, og skal ikke føre til skader på naturverdier. Unødvendig kjøring tillates ikke.
- Tiltaket skal utføres innen 31.12.2021.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Karsten Butenschøn (e.f.)
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Liv Ingrid Kravdal
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

OSLO KOMMUNE BYMILJØETATEN

OSLO KOMMUNE PLAN- OG BYGNINGSETATEN

Postboks 636 Løren

Postboks 364 Sentrum

0507 OSLO

0102 OSLO